

АБОНАМЕНТЪ:

За България, за 6 м. — 7 л.
За странство „ „ — 14 л.
Единъ брой 10 ст.

ВЪСТНИКЪ ДОБРУДЖА

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВЪТЪ

Излиза поседмично, сръда и петък

Единна Добруджа. — Нови придобивки на италианския фронтъ. Военния балансъ за послѣдните 5% мѣсеци. Българския печатъ за Добруджа. — Революцията въ Русия. — Керенски побѣденъ, а щаба му арестуванъ. Задигането на тайните договори отъ Нерарова. Заповѣдь за арестуването на Керенски и Нераровъ.

П. Годоровъ.

Единна Добруджа.

Прѣди няколко дни въ печата се лансира една корекция въ инструкциите на изпълнителния комитетъ въ Петроградъ, досежно автономията на Добруджа. Споредъ оригинала автономията визира отне-тата по Букурещкия договоръ Добруджа, а не и тая, дадена на Румъния въ 1878 година. Комитетътъ дър-жи, че Румъния не можела да бъде лишена отъ из-ходъ на море. Очевидно е, че становището, на което то стѣна, е пълно отрицание на принципа на народноститъ, но знаменително е, че у комитетътъ е липсвало куража да се солидаризира съ фалшифика-торитъ на статистическитъ и историческитъ данни касателно етнографията на Добруджа. Той просто обосновава рѣшението си на нуждата за Румъния отъ изхода на море.

Казахме, и сега ще подчертаемъ, че най-малко намъ тежи задължението да даримъ Румъния съ морско дебюше; това тя нито е заслужила, нито пъкъ ние сме толкова богати, че, безъ огледъ да накар-ваме нашитъ живевни интереси, можемъ да правимъ дарове комуто и да било. Прѣди всичко погрѣшно е гледището, че се застрашава економическия и сто-пански битъ на Румъния съ лишението ѝ отъ Кюстен-джанското пристанище. Независимо отъ опозицията на мнозина румънски економико-политични противъ изку-ственото създаване на същото Кюстенджанско при-станище, стѣжнатото врѣме суна отъ Дунава, стати-стическитъ данни доказватъ, че Румъния е диннала и динна чрезъ двата свои естествени дробове — Браила и Галацъ. Економическитъ закони за послѣ-днитъ двѣ важни дунавски пристанища сж били толкова силни, че опасенията отъ изкуственото изди-гане на кюстенджанското пристанище, въ тѣхенъ ущърбъ, не сж се сбднали. Браила и Галацъ, както и прѣди 1878 година, продължаватъ да обслужватъ Румъния, въ свръзка съ другитъ ѝ пристанища по сръдното течение на Дунава. Кюстенджа, върѣки гражданитъ материални жертви, е виеда съвѣшилъ мал-ко промѣни въ стопанско-економическия животъ на Румъния; тя по-вече е останала приставище на До-бруджа. И мно о основателно въ Румъния сж се по-дигали гласове противъ кюстенджанския луксъ, ле-гналъ като тежъкъ товаръ върху финансата ѝ срада, поглантацъ неоправдано голѣма частъ отъ нейнитъ живевни сокосе.

Дѣйствително Верлинскитъ конгресъ тури една дѣлительна линия въ едината Добруджа, обаче това бѣше една изкуствена прѣграда, която можеше въеки денъ да бъде порутена отъ България или Румъния. Тая граница мѣчно ни е напомняла нѣсчнитъ дни, които отъ духането на вѣтроветъ винаги сж се мѣ-нявали, защото не сж зараво прѣврѣпени къмъ зе-мита. И тамъ може да намѣри оправдание стрѣлѣ-нието на Румъния да ограби България, съ намѣрение да си създаде една естествена, добръ охранена гра-ница, приближена къмъ Балкана. Разбира се, че това желание не губи въ нищо отъ позорния си харак-теръ и дава намъ всичкото основание, да бждемъ поне днесъ по-вече внимателни, отколкото въеки други път. Ви било пѣлъ абсурдъ да доказваме, че вѣма естествена дѣлительна линия било въ самата Добруджа, било между нея и България. Добруджа или трѣбва да принадлежи пѣла къмъ своето есте-ствено отечество — майка, или трѣбва да бъде из-

куствено откъсната, при явната опасностъ да създа-да тревоги и смущения въ бждашето развитие на Балканитъ. Сръдентъ пътъ нѣма. Днесъ, когато вси-чки народи искатъ да си отдѣхнатъ при единъ тра-енъ миръ, който да парализира всѣкакви бури поне за най-близкото полуствѣние, въпросътъ за сждбата на Добруджа трѣпи само едно разрѣшение — свѣр-зането ѝ съ България, на която тя принадлежи географически, етнографически и исторически. Въеко друго положение ще постави Европа въ положението на праусовата птица, която, прѣдъ опасността, зарава само главата си въ пѣсѣва.

Добруджа, въ интереса на бждния миръ, трѣб-ва да бъде единна и органически приврзана къмъ България. Въпросътъ за морско дебюше на Румъния може да намѣри друго разрѣшение. България не мо-же да кжса своята национална плѣтъ за да прави съ месата си дарове; това когата да сторятъ ония, които сж щедри въ подаянията си съ чуждото. Ако искатъ да направятъ единъ дукосенъ подарѣкъ на Румъния, нека сторятъ това съ своята собствена зе-мя и народъ. Тогава насъ пѣма да интересува, дали той даръ е естественъ или изкуственъ. Нека не се забравя, че България е била и ще бъде достатъчно толерантна, за да не съществуватъ опасността отъ затриване на Румъния, або Галацъ и Браила биха ѝ се оказали недостатъчни. Ние ни за моментъ не сме застрашавали свободата на плаването по Дуна-ва и морето, както това не водѣтъ се е опитвала Румъния да стори въ миналото. Даже и днесъ, ко-гато тя издѣхва, намира свободно врѣме да участву-ва на конференции, въ които се обсъжда въпросътъ за запушване пътя на централнитъ сили по Дунава. На Дунава България нѣма да бъде една опасностъ за свободата на плаването, а истински стражъ на тая свобода, буденъ и мощенъ да отстои на всѣкакви поплѣзовения, идещи отъ която и да било държава. Прѣдъ нашето минало, за насъ е оскърбително даже най-далечната подозрителностъ и алъзия за изневѣра.

Опасността, която ни застрашава за бждше, ни принуждава да дигаме гласъ противъ най-малкото различаване на Добруджа. Насъ ни боли даже от-стъпването пѣди земя на Румъния въ тоя роденъ къмъ. Нѣма споръ, че нашата сѣверна сѣбѣдка, цомъ стѣпни съ една си бракъ върху нашата плѣтъ, есте-ствено ще дири мѣсто и за другия. Ожното би било, ако и ние туримъ една си прѣстъ върху земата на румънитъ отъдѣ Дунава. Тузъ не е въпросътъ за парче земя, както нѣкои погрѣшно мислятъ. Ако е да продаваме земата си, това ние бихме могли да сторимъ съ добра спекула, но да кжсаме живи меса отъ своята национална плѣтъ и да правимъ подаяние, това по никой начинъ не можемъ да правимъ. Който подържа противното, той, ако е българинъ не е по-малко отъ отечествонѣвникъ, а ако е чужденецъ — е нашъ националенъ врагъ. Това за всички безъ разлика; нека добръ се запомни.

Не е само тая опасностъ, която ни застрашава. Врѣмането на всѣко кѣтче отъ Добруджа на Румъ-ния, ще има за естествена послѣдница неминуемото изселване на пѣлата българщина, която е готова да зарѣже своитъ огнища, но не и да попада наново въ орловитъ когти на доверашнитъ си потисници. Нека всѣки запомни, че българския народъ, изпадне-ли въ положението да посрѣща заедно съ побѣдо-козната си армия и кервани нещастни добруджански бѣжанци, ще подири неминуемо виновницитъ на това свое нещастие. Тогава ще се изпарятъ бързо чув-

ствата и ще настѣпи часттъ на разбираното ре-алнитъ национални интереси и на отплата, но ще бжде късно. Илюзии никой да не си прави. Добруд-жанцитъ, които се лѣлѣха съ радостнитъ чувства на освободени, доверашнитъ робѣ, които гѣтѣха подъ тъмния политико-джандарски режимъ на румънската олигархия и радостно обсипаха съ росенитъ сълзи и цѣвта знамената на освободителната българска армия, сж до единъ готови да напуснатъ своя роденъ край, за да заминатъ съ своитъ освободители въ своето майка — отечество. А тогава? Тѣ ще отнесатъ съ себе си заедно съ проклятието и опустошението на единъ роденъ кѣтъ и окончателното му изгубване за Бъ-лгария. И нѣма вече да ни помогне нивака история и етнография, а врагътъ все ще продължава да ни души, за да ни омъртъви единъ денъ.

Българскитъ народъ трѣбва да погледне право въ очитъна всички тия опасности, за да бжде готовъ съ нови усилия и жертви да отстои на всѣки ударъ, безъ разлика отъ кѣдъ се задава той. Врѣме е на-шитъ приятели и врагове да се заиксатъ върху опасноститъ, които неминуемо ще дойдатъ отъ това.

Военни новини.

Манедонски фронтъ. По пѣлия фронтъ слаба ог-нена дѣйностъ. Сѣверно отъ Доиранското езеро, ан-глийски роти се опитаха да напредватъ сръщу прѣд-нитъ ни постове, но бѣха повърнати съ огънь, като понесоха тежки загуби.

Добруджански фронтъ. На нѣкои мѣста слаби пу-шечни прѣстрѣлки.

Западенъ воененъ театръ. Въ Фландрия слѣдъ силни огнени вѣлаи прѣзъ "сутринта, артилерийската дѣйностъ по обѣдъ бѣ слаба. Слѣдъ изясването на врѣмето огъня слѣдъ обѣдъ се усили пакъ въ нѣкои участѣци между крайбрѣжното и Бекелере до голѣма степенъ. При останалитъ армии деня мина, съ изкю-чение на малки прѣдпозicionни схватки, безъ осо-бенни произшествия.

Италиански фронтъ. Сѣвероизточно отъ Азияго неприятельскѣ постри безуспѣшно съ голѣми загуби своитъ атаки, за да си възвръне изгубенитъ височини. Между Брента и Пиаве сѣ юзнитъ войски въ послѣднитъ дни въ тежки борби изъ планинитъ спечелиха нови успѣхи. Въ праготвенитъ и естествено силни позиции италианцитъ даватъ отпоръ за всѣка пѣди земя. Нови сили се хвърляха сръщу на-стъпващитъ части, тѣ обаче не бѣха въ състояние да сломятъ непроходимата нападѣтелна сила на нашата пѣхота. Стапка по стапка биде противника изтласкавъ. Въ особено ожесточени борби бидоха шурмувани Еверо и лежаната сѣверозападна Монте Карпела; а неприят-елитъ биде отхвърленъ отъ неговитъ силни укрепени позиции на Монте Томба. Тузъ особено се отличиха германскитъ шурмови части и Восно Херцеговинския полкъ № 2. 1100 италианци паднаха въ рѣцѣтъ на побѣдителитъ. По долното течение на р. Пиаве огне-ната дѣйностъ отъ врѣме на врѣме се оживѣваше.

Вена. Военното бюро на пресата съобщава, че неприятельскѣ загуби въ послѣднитъ дни планински позиции.

По море. Верлинъ. Официална. Въ западната ча-стъ на Сръдиземно море наши подводници сж пото-пили 11 парахода и 8 гемаи съ новече отъ 36,000 т. бруто. Между тѣхъ сж английскитъ параходи "Азави" (3627), "Тембривъ" (3403 т.) съ 5000 т. жѣлѣзна руда италианския параходъ "Корисъ" (3979 т.), грѣцкитъ параходъ "Дестина Михайлоу" (2815 т.), два добръ патоварени транспортни параходи и 5 италиански гемаи, всички добръ патоварени. Всичи потопени параходи сж били взоржани.

Берлин. Официална. Въ боя, предизвикан от английското нападение въ германския залив на 17 ноември, от английска страна, осемте голъми брой малки крайцери и торпедоразрушители с взели участие 6 голъми военни парахода, линейни параходи или боеви крайцери. Английското официално комюнике обаче говори само за два английски сили. Нападението на англичаните биде веднага посрещнато от нас с надлъжните сили, които принудиха противника да отстъпи. Нашите морски сили сж могли да констатира редица попадения на наши снаряди върху неприятелски параходи и торпедоразрушители. От наша страна се намесиха въ боя и аероплани, които хвърлиха бомби надъ английските голъми боеви единици.

Въ въздушен бой. Произведения от вицефелд-фебелъ, за бойни отличия, въ чин офицеръ Вулверъ свали вчера единъ неприятелски аеропланъ и два привързани балона и сж това спечели своите 27, 28, и 29 побѣди.

О Т З И В И

Въпросътъ за Добруджа въ камарите.

По поводъ отираването му отъ опозицията интерпелация за нашите военни цѣли, министръ-председателя, вместо друго, е направилъ слѣдния изказъ:

Г. г. народни представители! Не само въ Народното събрание сжмъ подчертавалъ военните цѣли на България, сжщото сжмъ правилъ въ Виена и въ Берлинъ. Нашите военни цѣли знаятъ неутралните държави, знаятъ ги и воюващите държави, които сж противъ насъ, знаятъ всички, че България воюва за своето обединение въ историческите граници на нашето племе. Ние сме честити да заявимъ, че ние сме господари на онова, за което воюваме. Букурещкиятъ договоръ вече не сжществува, онова, което бѣ отнето отъ насъ, вече не сжществува.

Д-ръ В. Вазовъ: И стара Добруджа. Това трѣбва да иска и народътъ и правителството.

М-ръ-председателъ д-ръ В. Радославовъ: Пазрѣча ни се единъ плюсъ още, който се иска отъ народа и правителството. Вѣрно, че тозъ плюсъ е още споренъ между съюзниците ни и насъ, споренъ е и коридора въ Добруджа, но спорътъ не е разрѣшенъ още, и азъ сжмъ убеденъ, че по миренъ и дипломатически начинъ, рѣшението му ще биде въ наша полза. Имаше исторически права на цѣла Добруджа, която по Берлинския договоръ се даде компенсация на ромънците отъ русите, сръбци Бесарабия. Сега България си я иска цѣлата обратно. По тозъ въпросъ цѣлия български народъ е единодушенъ, всички помагатъ на правителството прѣдъ нашите съюзници.

Д-ръ В. Вазовъ: Цѣла Добруджа трѣбва да биде българска.

М-ръ-председателъ д-ръ В. Радославовъ: Да, цѣла Добруджа. — Г. г. народни представители! Азъ мисля, слѣдъ всичко туй нѣма нужда да се поставя повече на дневенъ редъ специална интерпелация за цѣлитъ на войната. Нашите искания сж известни. Насъ не ни дражи формулата безъ анекси, безъ обезщетение. Нашата формула е: обединение на българския народъ. Ето нашите военни цѣли!

(Народни Права).

Едно френско мнѣние за Добруджа.

В. „Прѣпорекъ“. бр. 253, ни прѣдава слѣдната извадка:

Журналъ де Деба, слѣдъ като дава една много не ласкава характеристика на Скобелевъ казва:

„Програмата, съ която той, Скобелевъ бѣ натоваренъ да поддържа, е странна.

Та свидѣтаствува за едно пълно непознаване на най-простите елементи на положението. Напр. ти прѣпорѣчва автономия за Добруджа. Добруджа е една област, която никога не е сжществува политически. Дълго време оспорвана отъ Русия и Турция, тя бѣ раздѣлена между България и Румъния. Тя е на сѣдена съ разни народности. Порожничена на сѣверъ, побългарена на югъ, Добруджа е съвършено неспособна да живѣе самостоятелно, било политически, било материално.

Въ 1916 г. България си взе обратно парчето, което въ 1913 г. Румъния ѝ бѣше отнела и окупира по-голямата останала частъ отъ Добруджа, съ изключение на Сулина и Черно-море.

Питаме се, какъ идете да се прѣвърне тая областъ въ една автономна държава, е могла да се появи въ човѣшкия умъ? Нито междусъюзнишката конференция, нито нашите публични или частни събрания могатъ да се занимаватъ съ подобни глупости. Дали съ вѣтъгъ ще измѣни или не своята програма, това не ни интересува.

Време е, да бъдемъ сериозни.

В. Р. Нашиятъ събратъ се е сварилъ съ науката и истината. Добруджа не е населена съ разни народности; това може въкогда да се констатира, достатъчно у изследователя да има капчица добросъвестност.

Сѣверната частъ на Добруджа е населена отъ компактни български маси, които не сж никога загубвали своите национални характери, обичай и говоръ. Родния имъ языкъ тузъ звучи въ своята кристална чистота. Слѣдъ 1904 г. ромъните по стратегически причини заселиха съ ветерани и своите поселници сръбци

Добруджа по направление къмъ старата ромъно-българска граница, обаче, по собственото признание на ромънски политици и публицисти тия колонизатори не оправдали очакванията на правителството за измѣняване националния характеръ на областта, а болшинството отъ тѣхъ зарѣзали подарените имъ земи и станали или проседи или вагабонти. А българското население си е останало твърдо на своите имоти, съ изключение на насилнически прокудените българи, които образуваха нови селища въ южна Добруджа съ сжщитѣ наименования на напуснатите си села.

За южната частъ на Добруджа нѣма защо да си правимъ трудъ да убѣждаваме. Чисто българските села и градове, родните училища и църкви, които ромъните захриха или ромънизираха веднага слѣдъ разбойническото си нахлуване въ 1913 год. сж вѣковни монументи, които сами говорятъ за етнографическата ѝ физиономия.

Трѣвни мисли.

На добруджанския банкетъ, даденъ въ Градското казино въ София въ честъ на гостите журналисти отъ Германия и Австро-Унгария, г-нъ П. Димитровъ, бившъ дипломатически прѣдставителъ на България въ столицата на съединитѣ балкански страни, посоча като главенъ мотивъ на Берлинския конгресъ, да ни отнеме Добруджа и да я даде на Ромъния, страхътъ, че ако Добруджа остане българско владѣние, Русия лесно била могла да придума еднопоземитѣ си българи да пуснатъ руситѣ да взематъ Цариградъ.

Ще рече, Добруджа трѣбвало да не се даде на България, за да се запази Цариградъ отъ руско владѣние.

Веднага слѣдъ конгреса ромъните пристѣпиха къмъ денационализирание на Добруджа, насилвайки българското ѝ население.

Е добръ, дойде времето, когато руситѣ наистина събрѣдоточиха силна армия за завладѣване на Цариградъ; страховетѣ на Берлинския конгресъ, че единъ денъ руситѣ ще трѣгнатъ за Цариградъ, се оправдаха напълно.

Но не се оправда страхътъ отъ българитѣ; стана тѣмъ обратното отъ онова, което въ Берлинъ бѣха прѣдполагали. Ромъния и до тогава и до днесъ никогато не мисляла за Добруджа, като за своя страна, защото тя не бѣше пълтъ отъ нейната плѣтъ, каквато е Добруджа за България. Ромъния сжко не бѣше никога мисляла и за сигурността на Цариградъ, и ако е далава противни уверения на турцитѣ, правила е това за лоши и опасни цѣли.

И наистина миналата година Ромъния отвори широко добруджанските врати за руситѣ пълчища и тия пълчища стигаха до Добруджа. Този моментъ бѣше сѣдбосопенъ за бждащето на Балканския полуостровъ, на България и на Турция, а може би и за изхода на цѣлата днешна война. Тогава българската славянска армия, българскиятъ майки и дѣца, взехи се кхърлиха въ огнената линия и съ кхъритѣ си залѣха добруджанската земя, ала спасиха положението—изгониха руситѣ, поразиха ромънитѣ, вздрѣстиха вратитѣ на страшно нашествие.

И днесъ още нашите лѣзове бжтъ на брѣговетѣ на най-долния Дунавъ и пазятъ съ тѣлата и съ живота си — свободата на Добруджа и на България.

Кой сиѣ да мисли, че трѣбвало Добруджа да се откъдне отъ България и да се повърне на недостойния чужденецъ?

Само мислята за откъсването на Добруджа отъ България подига цѣлата наша страна въ голѣма тревога.

Не! Добруджа вѣкове бѣше наша, тя, слѣдъ комара на 88-годишната влашка тирания, пакъ си остава наша, днесъ и за винаги.

Българския початъ за добруджа.

Една морална невъзможностъ. Б. „Миръ“ въ бр. 5280 отъ 15 того е нахѣрилъ, подъ горния надсловъ, слѣдната уводна статия на известния нашъ политикъ и народенъ прѣдставителъ В. Вазовъ:

Българскиятъ народъ знае, ама рѣшително никога нѣма да разбере, какъ тѣ е възможно, щото една исконна българска земя, като Добруджа до Дунава, освободена съ чудеса отъ храбростъ и жертви, може да биде отстъпена пакъ на ромънските чокотѣ. Той нѣма да разбере това и не остане дълбоко смутенъ въ своята душа, въ своята въра къмъ себе си и къмъ другитѣ. Днешното поколение е длъжно да откаже загрижеността на народа си, да му спести едно разочарование, като задържи Добруджа до устето на Дунава. Самитѣ ромъници, които много добръ знаятъ, че тѣхната история е единъ сапуненъ мѣхуръ, слѣдъ извършеното отъ тѣхъ прѣди четири години, и слѣдъ погрома който ги постигна, погрозитѣ—тѣхно собствено дѣло,—чувствуватъ, че сж загубили Добруджа. За самитѣ тѣхъ ще биде голѣма изненада, ако българинътъ имъ отстъпи Добруджа, съ една рѣчь ако имъ даде, тозъ пътъ доброволно, ключа на българската вѣща! Тѣ ще се сжятъ.

Моралната тежестъ, която ще падне върху насъ, ако загубимъ Добруджа до Дунава—ще биде толкова голѣма, че никой у насъ не може да я понесе.

Прѣзъ юни 1913 година бѣхъ натоваренъ, заедно съ други, съ печалната мисия да прѣдадохъ гр. Силистра на ромънитѣ, съгласно петербургския протоколъ. Колко жжчно е да гледашъ въ очитѣ едно население обрѣчено на гибелъ! Ние чувствахме мълчаливѣтъ упреци, ние чувахме и кхъроренията. Населението не може да прѣслѣтне тая жертва, то прѣзираше ромънското иго и „култура“. И стари и млади се катѣха да напуснатъ. Вѣзю до крѣпостния ровъ заприказвахме съ една бабичка, сѣднала загрижена на кхщния прагъ. И тя се кати да напусне. „Но, каза ти, какво ще правишъ съ кхртанцѣтъ?“. Тия нейни думи останаха загѣждени въ моята паметъ и се обаждаатъ, колкитѣ пъти спомена името „Добруджа“. За живитѣ вѣѣ се знае какво ще правятъ. Въ нескончаеми върволици отъ кола, граждани и селяни, стари, жени и дѣца. Съ десетки хиляди, отъ всички краища на стара Добруджа, напуснали земя, кхща и занятие, ще се заплѣтатъ къмъ вжтрѣшността на България, за да изкупятъ радостта, съ която сж посрѣщали българските герои, за да заплачатъ съ мизерия вѣсторга, съ който сж очичвали стрѣхитѣ съ български прицѣтъ и сж чели телеграмитѣ, че Добруджа е вече неразривно свързана съ България!

Защото за българинъ не ще има повече мѣсто въ Добруджа, подъ едно ново ромънско владѣчество.

Това за живитѣ! Но какво да правишъ съ кхртанцѣтъ? Добруджа стана една гробница за нашата героична младежъ — и тая българска земя е обилно напоена съ българска крѣвь. Какво ще стане съ прахѣта на героитѣ, които тамъ загинаха за нейното освобождение? Българскиятъ войникъ, който обиколн на дължъ и на ширъ Балканския полуостровъ — положи своя животъ съ най-голѣмо смирение въ добруджанските полета. Неговиятъ священикъ прахъ ще биде само единъ торъ за пшѣитѣ на чокотѣ въ Ромъния. Не, това не може да биде, това е морално невъзможно! Мъртвитѣ ще говорятъ и страшенъ ще биде тѣхния укоръ. Освѣтъ ако ние и тозъ пътъ останемъ да живѣемъ само съ спомена, на нашитѣ побѣди и съ нашитѣ разпоксани отъ куршумитѣ знамена и съ велика скръбъ въ сърдцето си.

За Добруджа

В. „Заря“, въ брой 1228 отъ 15 того, помѣстилъ слѣдната статия:

Българското национално обединение не ще биде довършено, ако цѣла Добруджа, до Дунава, не влѣзѣ въ прѣдѣлитѣ на българското царство. Добруджа съставляла най-стария и богатъ вѣтъ на България. Въ 1878 год. сѣверната частъ на тази чисто българска страна биде дадена на Ромъния. Тежката загуба тогава биде нѣкакъ по-леко прѣтърпена всрѣдъ общото очичание отъ извоюваната свобода.

Въ изкрепото си желание да живѣе миренъ животъ и запази приятелски връзки съ Ромъния, България задуми своята скръбъ, прѣстана да мисли за изгубената земя, слѣтайки че загубата ѝ ще биде достатъчно компенсирана съ едно цѣнно приятелство.

Но това биде схванато отъ ромънитѣ като слабостъ.

На мѣсто да оцѣнятъ достойно великата жертва на България, ромънитѣ лукаво кроаха планове за завоюване нови краища отъ свободното ни отечество. Тригълникъ Русе—Варна—Силистра стана тѣхната мечта.

Въ 1913 год. тѣ успѣха да реализиратъ отчасти тази мечта. Но възмездие не закъснѣ.

За първи пътъ, слѣдъ четиридесетъ години българското знаме се развѣ по брѣговетѣ на Дунавскиятъ устия. България съ право очаква да получи естествениѣ си граници на сѣверъ. Но това нейно право се оспорва още.

Оставаме на страна шурото прѣдложение на руския работнически съѣтъ за автономия на откраднатата въ 1913 год. частъ отъ Добруджа.

Съ него не ще се занимаватъ даже днешнитѣ наши врагове. Толкова то е несериозно и дѣтинско.

Касае се, обаче, за стара Добруджа, за която, каза ни се отъ компетенто мѣсто, може да има още споръ.

Вѣтъ отъ изтъкванитѣ до сега аргументи, които говорятъ въ полза на присъединяването на Добруджа къмъ България ние искаме да посочимъ на едно друго съображение, което диктува такова именно разрѣшение на добруджанския въпросъ. Касае се за трайността на бждащия миръ.

Големата грижа да дипломатията ще бъде да се намерят гаранции за трайността на мира.

Една от най-големите такива гаранции е правното разрешение на балканския въпрос.

Излъгана въ своите очаквания, победената Румъния, след войната, не ще изостави своите аспирации към нас, защото на друга страна тя не ще поиска и да погледне и румънската лакомия за български земи ще бъде една постоянна опасност за мирът на Балканите. Само създаването на естествени граници може да направи румънските аспирации по безопасни. Ако навсякъде Дунава ни деля от Румъния, можем да бъдем по сигурни за бъдещето спокойствие на Балканите.

ИЗЪ МИНАЛОТО

гр. Тулча.

Въ миналото Тулча е играла първенствующа роль въ духовната пробуда на българината. От тук и въком центровете извън границите на България били импулсирани единичната борба за духовната и политическата ни независимост. Обаче, след това се подигра с тулчанци, като въ 1878 год. ги хвърли въ ново робство, което въ нико не отстъпвало на дотогавашното. Хамидовата тирания била замънена с тая на румънската джандармерия.

Още въ първите дни на духовното ни възраждане, редомъ с своите мисли и снове, заробити и тулчанската жена. По инициативата на първолюбо по преситени тулчанци въ 1870 г. било основано женско дружество „Надежда“, което, въпреки официалните преследвания на турските власти, а по-късно и на румънските, доживял денят на освобождението на Добруджа. Още въ първата година от своето съществуване, дружеството е турело основата на нова зграда за дъщерно училище. Това училище впоследствие станало личностен център на просвѣта за цѣла Добруджа, а не малко и за България. Съзрелият тулчански дъщерно училище бивали изпращани, преди всичко на дружествени срѣзки, да допълнят образованието си въ откритите въ България дъщерски гимназии и така подготвени за просвѣтителски, преди всичко за тулчанския край. По край тая си дѣйност, дружество „Надежда“ е имало много на дружествени срѣзки книги и учебници, които прѣскало безплатно извъ окръга. Същото уредило, дѣтска и забавна.

Дѣйността на женското дружество е прѣминавала прѣдължително на Добруджа. Неговите членки, произлизащи от патристични чувства, сѫ бивали отзивчиви на страданията на своите братя и сестри зад Рига и Родонитѣ. Дружеството е парично поддържало борбата за културното и духовно пробуждане на македонския народ, друг роден кѣмъ, подпомагал, като Добруджа, на единъ безправенъ режимъ.

Паметната минала година не завари женското дружество въ летаргия; то продължавало да живѣе съ първата си младежка енергия. Неговите членки,

върни на народните завѣти на своите майки, първи дадоха инициатива за събиране помощи за българското дружество на Червения Кръстъ и взеха живо участие въ учредяването на народно-спомогателния фондъ „Добруджа“. Въ тия паметни дни жената — тулчанка даде за животъ пѣть доказателство на високъ патристиченъ и пѣло разбиране възможността на момента, който прожитѣла нейната скѣпа, оросена съ кръвта на българските жѣнове, родина Черпимъ надежда, че та все рѣшително ще върви. Хвала и напредъ.

Драгомиръ Пачевъ

Изъ чужбина.

(В. Т. А. и радиотелеграфа).

Революцията въ Русия.

Петроградъ. Райтеръ. Следъ тридневните боеве, прѣзъ течението на които Царское село минавало ту въ единъ, ту въ другъ райъ, се започна по прѣдложение на желѣзничарския съюзъ прѣговори за образуване на едно правителство, което да се състои отъ всички социалистически партии, включително и болшевиките. Всичките тѣзи партии искатъ миръ. Максимумътъ обявяватъ, че заели Царское село и че прѣдложеніята на Керенски сѫ се оттеглили по направление на Павловскъ—Гатчина. Максимумътъ твърдятъ, че въ боя близо до Александровскъ сѫ паднали 1500 казаци мѣртва и че тѣхните загуби сѫ възлизали на 20 човѣка.

Стокхолмъ. Комисията за външните работи на централния комитетъ на болшевиките въ Русия обнародва досежно насоката, която възнамѣрява да дѣде на руската политика, една декларация, въ която констатира, че партията постави на дневенъ редъ скѣпчаването на мира; тъй като не желае да продължава войната нито дѣнь по-вече. Въ декларацията се забѣлжава, че правителствата на Франция, Англия, Италия и Америка въвротни ще откажатъ да сѣдѣтъ на масата на прѣговори и се казва, че правителствата на централните сили били наистина готови да влѣзатъ въ прѣговори за миръ. Въпреки опасността, която би произвѣла отъ това, да не би централните сили да хвърлятъ своите дивизии отъ източния на западния фронтъ, за да сломятъ съпротивата на французката и английската армии, руските прѣговори неможе да прекроветелствуватъ Франция, Италия и Англия, като настояватъ въ борбата, но партията на болшевиките трѣбвало да продължава войната, въ случай че централните сили биха пожелали да увредятъ мирните прѣговори. Партията заявява, че ще даде отъ друга страна на всички народи въ Русия пѣлна свобода да рѣшатъ, дали желаятъ да живѣятъ заедно съ руския народъ или ще се отдѣлятъ отъ него.

Стокхолмъ. „Автомобилетъ“ се научава отъ достоверно мѣсто, че болшевиките се присѣдинили къмъ другите социалистически партии, за да спасятъ революцията отъ Керенски, Калединъ и Корняковъ. Новото правителство щѣло скоро да излъже съ една нова програма, въ която ще се съдържа подробно предложение за миръ. Извѣстната, че административна Керенски е пропаднала, се потвърждаватъ все повече.

Скрѣбна вѣстъ.

На 12 ноември т. г. угасна единъ раненъ есеи нѣмъ цѣтъ, отлѣти въ вѣчността една наша радостъ, нашето мило дѣте:

Юрданка Тодоръ Николова
(18 годишна)

Като шумотъ на опаващитѣ листа, първи лѣхъ на есеняка ще ни напомни за твои приятелъ гласъ, за твоята блага душа.

Спи въ вѣчния покой, мила Юрданко!

О П Е Ч А Л Е Н И:

Баща: Тодоръ, майка: Павлина, братъ: Николай, сестри: Мандина и Сийка

Сѣмейства: П. Николови, Из. Николови, Петко Стоянови, Д. Ханджиеви, Гено Илиеви, Марко Ангелови и др.

Стокхолмъ. Извѣстия отъ Хапаранда потвърждаватъ плана за съставянето на едно коалиционно социалистическо правителство. Желѣзничарите отложиха стачката, влѣдствие започнатите прѣговори. Шансовѣтъ за съставянето на едно коалиционно министерство сѫ много малки, въпреки, че болшевиките сѫ готови на компромисъ, ако другите социалистически фракции приематъ главното имъ условие — незабавенъ миръ. Последниятъ се обявяватъ дѣйствително за миръ и противъ Керенски, но не желаятъ да върватъ заедно съ Ленинъ и Троцки. Троцки искалъ да има свѣждане съ английския посланикъ съръ Вьеландъ, обаче послѣдния отказалъ да го приеме. Патията разказватъ, че Керенски разполагалъ още съ войски, но че Петроградъ билъ противъ него. Шведската телеграфна агенция се научава отъ единъ руски търговецъ, пристигналъ на 16 ноември въ Стокхолмъ и напусналъ Петроградъ въ вторните сутрини, че болшевиките отишли въ Москва. Казацитъ влѣзли още веднѣжъ въ Киевъ и Харковъ. Самъ Калединъ билъ влѣзълъ въ Харковъ. Украинските вѣременни парламентъ билъ разтуренъ. Милуховъ, Гучковъ и Родзико се намирали въ Москва. Точно. Съобщение на агенцията Райтеръ. Събитията въ Русия причиняватъ тукъ най-голяма загриженостъ.

Япония нѣма да изпраща войски въ Европа. Кага, в „Вадерландъ“ се научава отъ Токио: общото разположение тукъ не е за изпращане на японска армия въ Европа. Интервюирахъ военниятъ министъръ заявилъ, че подобно прѣдприятие е невъзможно, тъй като континентални войски отъ 20 дивизии изискватъ единъ тоналъ отъ 2 милиона за прѣнасянето имъ.

Италианския погромъ. Виена. Споредъ едно полу-официално извѣстие, безъ убититѣ и раненитѣ, италианците сѫ изгубили по-вече отъ 300,000 пѣхотници и 2/3 отъ артилерията си.

Новия френски кабинетъ. Парижъ. Новиятъ кабинетъ е съставенъ както слѣдва: министъръ-прѣседателъ и министъръ на войната Клемансо, министъръ на правосъдието Нелъ, на външните работи Памонъ, на вътрешните работи Памсъ, на финансите Клоцъ, на

Д. Нацевъ.

ШПИОНКА.

(Разказъ)

II

— Да ходимъ, госпожице, казва даскалътъ и фамиларно я хвана подъ ръка. Върватъ тѣ все по дѣлѣ набезни жили и мѣлчатъ.

— Я гледай, тукъ снощи доста се борихме съ вѣсъ. Фенерчето и остроубитѣ останали тукъ.

— Боже мой, госпожице, тия проводници между брашлѣна до кладенеца ли отиватъ или влѣзватъ къмъ скрепалницѣ... Сигурно вхожда му е до черния входъ, струва ми се, че виждамъ жили да се проявяватъ подъ прозорците на каменитъ стѣнѣла... Нали виждате...

Мария прѣбледне и изгуби самообладание.

— Не се страхувайте, само азъ ще зная всичко това и никой другъ. Да вървимъ... и безъ да я пита той хвана дѣсницата ѝ и тя го посѣлва.

— Тука ли е входа?

— Не! и Мария посочи голѣмъ сандѣкъ за боклука. Даскалътъ отвори вѣсѣла и влѣзоха въ подземнието, а надзорникъ остана да чака около входа.

— Този телефонъ трѣбва да е свързанъ и съ руситѣ нали?

— Да! отговори тя и въ полумрака мислѣйки, че е невидима добръ отъ Даскала, надигна едно стѣкленце съ отрова, ала вмѣсто въ устата, тя се изплъзна отъ прѣстѣпѣтъ ѝ и се разлѣ.

— Това не е за прѣдпочитана. Вие сте млада, сега започва да цѣвти жрѣста върху бузѣтъ ѝ.

— Охъ, не мога по-вече... не мога... задъхвамъ се.

— Нищо ще ви мине. Дѣйствително, доста трудъно се прѣдатежествува нали. И като говорѣше тъй, той подирѣ съ рацѣ треперящата Мария и не позволи да надне. Сърдцето му заби силно. Само най-малкото до

пиране на тази жена го въбсѣваше и той можеше да забрани всичко, стига да имаше самообладание въ нея и съ умѣло дразнение да прѣдизвика прѣломъ въ душата му; да прѣчули волатъ му; да извика страсти до самоубиство. Дали щѣше да успѣе? Той е българинъ съ тѣкъвъ силонъ погледъ, говори направо и шибѣ право по глѣнитѣ на дивовѣнѣтъ сѣрѣвалѣна. Безъ да ѝ даде да се окончатъ отъ единъ ударъ, прѣготѣше новъ по-силенъ. Неговите мѣлуки бѣха по опасни отъ дракѣнето на котката, а погледа му, този страшенъ погледъ, бѣше смѣрътъ, витаещъ се смѣрътъ около нея, готова всѣки мигъ да покрие съ покривалото си красота и чаровността ѝ.

Тя чувствуваше неговата сила и всецѣло му се прѣдаде, тъй като се прѣдаде на майоръ Върхевъ. Той бѣше съ по-милъ погледъ, истинчено по-милъ въ обсежѣтъ си къмъ нея, обсежаше я съ пари, дрехи, луксъ и всичко що бѣше прѣдъ очитѣ на жената родѣна верѣдъ сиромашия и отрасла верѣдъ дрици. Никому непознатъ Мария Иону, дѣщеря на румънски стражаръ, високо се издига следъ паметнитѣ дни, които донесоха разгрома на българимината въ Тулча и стана първа красавица за руските офицери, до като стана и тѣхна шпионка. Владѣюща добръ български, тя можа да се възвие между българитѣ като българка и всичко що научаваше съобщаваше на руситѣ по този скѣпчия телефонъ, който е въ рацѣтъ на Даскала. Тя вижда цѣния си животъ пѣленъ съ нишета и мѣрсота, пѣленъ съ дѣла, които и носѣха само позоръ и срамъ. Тя чувствуваше силата на даскаловитѣ искрени думи и треперѣ отъ страхъ. Неговия погледъ, на макаръ и неговото желание да я обсеби за прѣвъ път до днесъ подпущѣна въ душата ѝ, че тя не е достойна да ги приеме. Той отдавна трѣбваше да я набие на кожъ или да я върже за опашкитѣ на два разяпени коне отколкото, да я ласкае. Съ послѣднихъ усилия тя отвори очитѣ си, погледна неговитѣ и умоляюща продума.

— Моля ви се, господине... убийте ме... Азъ не съмъ достойна за съжаление... много алини съмъ направила на българитѣ... Азъ съмъ румънка... баща ми е стражаръ... Ние съ него, па и всички румънци,

грабихме и клеветихме невини българи, които сега гинѣтъ далечъ въ непознати и мръсни мѣста... Азъ съмъ шпионка... Азъ скѣсахъ личицата... Азъ прислушвахъ разговорѣтъ ви и всичко се знае въ Измаилъ. Убий ме! Убийте азъ не мога... не мога вече да живѣя... Толкова съмъ...

— Ти още много ще живѣешъ, ти ще се поправишъ, ще бъдешъ добра къмъ себе си и хората... ще се поведѣшъ.

— Азъ съмъ румънка...

— Това зная. Прѣдѣ всички ти си човѣкъ съ душа и имашъ дѣлъ въ свѣта.

— Мария прѣгърна колената му и заридѣ.

— Вие сте много добъръ. Много... до днесъ не съмъ виждала толкова добръ човѣкъ...

— Всички българи сѫ все тъй добри... нѣкой направилъ ли ви е зло до днесъ.

— Никой...

— Защо правите тогава тъй зло...

— Незная... не съмъ мислила никога за това...

Даскала а подигна и увѣренъ, че тя не се прѣструва, трѣгна цѣтъ съ нея, а тя отъ благодарностъ мѣлкомъ посочи въ единъ молдовански дворъ владѣлецъ замаскиранъ твърдѣ добръ, въ които задъ уа. Малкочъ и съ малкитѣ си бѣли рѣчици изри ровката земя въ дѣното на околѣ и той видѣ добръ насмолѣтъ руски кабелъ да се промита подъ водата по посока на Измаилъ.

Съ едно скрѣпчване на рѣзача, Даскалътъ прѣкъна това, не влѣзѣщо въ плана на отбраната, руско-българско прѣдатежство и си отиде въ станцията.

Първъ пощѣта съ надзорника и началника ямѣкаха кабѣла отъ блатото, а сутринта, когато отиде да види шпионката, тя сѣ избѣсѣла очи и изкривени устни чакаше всрѣдъ стѣта.

Подарения животъ отъ великодушното на единъ врагъ ѝ се видѣ твърдѣ много неясенъ, непознатъ и вѣнѣващъ страхъ съ своята доброта, че рѣши по-добръ да се объска на кулата, която прѣдѣржаше лампата, що прѣскаше свѣтлината въ мрака.

марината Лейт, на търгозията Клемантоль, на обществения работи Клавей, на музикалния Лушбор, на просвѣтата Лафер, на колониста Анри Симонт, на продоволствието Воре, на блокадата и окупираните територии Жонаръ.

Виена. Като коментират съставянето на новия французки кабинет под председателството на г. Клемансо, вѣстниците вѣждат въ това сериозно намѣрение да се продължава най-упорито войната, до като рѣшението и се постигне чрезъ оръжие.

Петроградъ. Въ петъкъ болшевикитѣ захва Гачино. Щаба на Керенски е арестуванъ, а той е избѣгалъ. За неговото залавяне е наредено официално. Болшевикитѣ искатъ като условие за влизането си въ социалистически коалиционенъ кабинетъ, контрола на войскитѣ въ Петроградъ и Москва и работницитѣ въ цѣла Русия. По ранниятъ министъръ на Външнитѣ работи Нератовъ, който е прибралъ договоритѣ съ антантата, се е скрилъ. Болшевикитѣ сѫ наредили за арестуването му и търсенето на документитѣ.

Хроника

Къмъ абонатитѣ и настоятелитѣ на вѣстника. Поканватъ се г. г. абонатитѣ, които не сѫ внесли абонамента си да сторятъ това въ непродължително врѣме. Въ Бабадагъ е въведена паричната служба при т. п. станция, тъй щото суми могатъ въ всяко врѣме да се експедираатъ за администрацията на вѣстника.

Умоляватъ се г. г. абонатитѣ и настоятелитѣ на вѣстника, когато експедираатъ суми винаги да явяватъ съ отдѣлни писма до администрацията, за какво се изпращатъ тия суми.

Абонатитѣ, които се обръщатъ къмъ администрацията на вѣстника при изпращане на суми или промѣна на адреса си, молятъ да посочватъ № на абонамента си.

Отъ Администрацията.

Засѣванията. Организирано е тази година засѣването въ новитѣ земи по специаленъ планъ. Тази година до 10 ноември е засѣто много по вече отъ колкото миналата година. Моторнитѣ плугове сѫ дали много добри резултати.

За интеририранитѣ. Всячки граждани трѣбва да сѣдѣтъ интеририранитѣ дади търгуватъ. Ще се държатъ отговорни околийскитѣ началници, които допускатъ интеририранитѣ въ тѣхнитѣ околии да търгуватъ.

Плѣнницитѣ въ България. Привършенъ е прѣгледа на плѣнницитѣ въ страната. Холандскитѣ плѣно-

мъ м-ръ и управляющия американската легация сѫ констатирани, че третиранието и положението на плѣнницитѣ въ България е отлично.

Увеличението такситѣ на пошитѣ и телеграфитѣ. Приготвенъ е вече законопроектъ по увеличението такситѣ по телефонитѣ и телеграфитѣ и ще бѣде внесенъ тия дни на одобренитѣ отъ министерския съветъ.

Наставления противъ скарлатината. Централниятъ хигиенически съветъ е издалъ рѣшението да издаде наставления, които да се разпространятъ най-широко между населението за прѣдпазване отъ скарлатината.

По приходитѣ на Дирекцията. Добититѣ отъ придобиваната по двѣ стотинки отъ килограмъ на изветитѣ храни, постигнали като приходъ въ Дирекцията за ст. грижи, и общ. прѣдвидливостъ, ще се разходватъ, по слѣдния начинъ: за изплащане възнаграждението на секретаръ бирницитѣ, взети въ услуга по изземването на хранитѣ. За възнаграждение на военнитѣ агрономи и сломогателния персоналъ при тѣхъ и за издръжка на канцеларитѣ нитѣ; за доставка на земеделския оръдия, машини, моторни плугове, както и за поддържането и поправането нитѣ; за набавяне уреди и срдство за борба противъ болеститѣ на растенията и животнитѣ и за улеснение на кооперативнитѣ дружества и частни лица по пострройки на инсталации за сушене и консервиране на овещи плодове и зеленчуци.

Професоритѣ г. г. д-ръ Ал. Балабановъ и М. Арнаудовъ заминаха вчера, като пратеници на австро-българското дружество за Австро-Унгариа, съ научна цѣль.

Балансътъ на кредитния отдѣлъ на Кооперативната банка на 31. октомври т. година е билъ: активъ и пасивъ 66,518,715 лева, собственъ капиталъ 6,359,529 лева, чужди каптали 37,284,696 лева, приходъ 219,092 лева и плащменти 42,901,164 лева.

Инвалидитѣ. Слѣдващитѣ професионалнитѣ курсове въ Софийската болница „Тодоръ Минковъ“ инвалиди, ще бѣдатъ подложени на изпитъ.

Сѣме за посѣвъ е наредено отъ Дирекцията за С. Г. О. П. да се реквизира за пуждащитѣ се, по по нѣколко назначъ да не се ограничава и замедлява сѣмбата.

Сиренето, което се получава отъ резервнитѣ магазини за населението, ще се заплаща по 3.60 зв. кгр.

Плтуванитѣ за новитѣ земи. Строго се забранява плтуванитѣ на сѣмѣстата на офицери и военни чиновници за новитѣ земи или военнитѣ зони. Сѣмѣстата на гражданскитѣ чиновници се допускатъ съ разрѣшението на военно полицейската секция.

Плтницитѣ за Ромѣния. Плтницитѣ за окупирана Ромѣния трѣбва най-всрѣдъ да получатъ разрѣшение отъ вътрѣшното министерство, слѣдъ това съ заявление да поискатъ разрѣшение отъ военно полицейската секция и слѣдъ това съ друго заявление отъ германскитѣ военни власти въ София.

Общински комитети за сирацитѣ. Окржжитѣ управители въ Царството, събрани на конференция въ София, съвѣстно съ прѣдставителитѣ на Централния Комитетъ за подпомагане сирацитѣ отъ войната, рѣши-

ли, да се образуватъ общински комитети за сирацитѣ отъ войната, състоящи се отъ кмета, свещеника и главния учителъ.

Канцеларията на фонда за сирацитѣ отъ войната изпраща сега окржжо за вмотовѣтъ съ молба незабавно да повикатъ епорийския свещеникъ и главния учителъ, да се констатира въ общински комитетъ, който да сега, до като се изработи специаленъ правилникъ, ще се ръководи отъ врѣмenni олтввания, изброени въ окржжното.

7 АВСТРИЙСКИ ВОЕНЕНЪ ЗАЕМЪ

5 1/2 % държавенъ заемъ по 92.50 крони
освободенъ отъ налози
5 1/2 % държ. съкровищни бонове по 94.50 крони
освободенъ отъ налози

Подписчикътъ получава 1/2 възнаграждение освѣнъ това, при почитаеми държавенъ заемъ — едномѣсечно лихвено възнаграждение.

Държавниятъ заемъ ще бѣде изплатенъ презъ годинитѣ 1923 до 1957 чрезъ погашение.

Държавнитѣ съкровищни бонове ще бѣдатъ изплатени навъ августъ 1926 год.

Подписката продължава отъ 5 ноември до 8 декември 1917 година.

1-10.

Добруджанци, разпространявайте вѣстникъ „Добруджа“

ОБЯВЛЕНИЯ

Книженъ Складъ на фонда „ДОБРУДЖА“

Учебници:

1. Букваръ и първа читанка отъ И. Самарджиевъ
2. „Читанка за II и III отдѣл. отъ Г. Балтаджиевъ
3. „Читанка за II, III и IV отдѣл. отъ Т. и М. Влайковъ
4. „Смѣтанки за II, III и IV отдѣл. отъ А. Борлаковъ
5. „Отечествознание за III отдѣл. отъ Ал. Иордановъ
6. „Отечествознание за III и IV отдѣл. отъ М. Влайковъ
7. „Природознание за III и IV отдѣл. отъ А. Борлаковъ
8. „Езиковни упражн. за II отдѣл. отъ Карагюлевъ
9. „Българска история за III класъ отъ Ив. Пастуховъ

Рѣководства за учители

1. Практиката на прѣвъ I и II учебна година отъ д-ръ В. Мановъ
2. Сборникъ за дѣтски забави, и. I и II отъ Д. Войчевъ
3. Практиката на природознание въ III отдѣл. отъ А. Борлаковъ и Юрд. Савовъ
4. Утра и вечеринки отъ Ив. Андрейчинъ

Дѣтско четиво

1. Сп. „Звѣздича“ — отдѣлни книжки. 2) Библиотекъ „Дѣтска и бабини приказки“. 3) Сп. „Дѣтска радостъ“ — отдѣлни книжки.

Канцеларски и ученически потреби

Дневници съ материални книги. Училищни бюджетни бланки. Приходи, разходи и квантационни книги. Разни видове тетради, моливи, пера, мастила, пилкови и др. Разни формуляри и бланки за общинскитѣ и войсковитѣ канцеларии.

Ликовитѣ на народнитѣ дѣйци, портретитѣ на цари и ц.

Издание на фонда „ДОБРУДЖА“

Администр. на Е. Джумайско Лѣсничейство

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 9714.

Понеже произведени на 12 ноември т. г. съ обявление № 9182 въ помѣщението на Борисовското общинско управление търгъ не се състоя, то за смята цѣль известна се на интересующитѣ се, че на 1 декември н. г. се насрочва втори търгъ същовъ канцеларията на същото общ. управление, наддаването на която ще почне тожъ отъ 2 — 5 часа послѣ обѣдъ чрезъ тайно наддаване за продажбата на дървнатата маса, която ще се получи отъ сѣчицето на Борисовското низко-стѣблена общ. гора Поповска околия, подъ название „Вижъ орманъ“ съ пространство около 100 декара, чисто дѣбово насаждане съ кубатура 22 м. м. на декаръ и отстояще 3 километра отъ гара Борисово съ добъръ колатенъ път.

Наддаването ще стане на декаръ пространство (дървоначалната оцѣна на декаръ е 88 лева).

Оцѣта ще трае до 31 мартъ 1918 г. ст. стилъ. Залогъ за участие въ търга се изисква 5 % или 440 лева.

Поемнитѣ условия сѫ свободни за прѣгледване всѣмъ присѣстенъ денъ въ канцеларията на лѣсничейството и Борисовската община.

Оферти ще се приематъ до 5 часа, слѣдъ обѣдъ същия денъ.

Подаденитѣ по въсно оставатъ безъ послѣдствие. Конкурентитѣ сѫ длжани да се съобразятъ напълно съ „закона за общественитѣ прѣдприятия“ и иматъ прѣдъ видъ, че освѣнъ установенитѣ мита и

бери, ще се плаща още 5 % върху стойността за която ще бѣде възложено прѣдприятието за „фонда културни мѣрсовития по водитѣ и горитѣ“.

Всячки станали разноски по търга сѫ за смята на прѣдприемача.

Гр. Ески Джумай 14 ноември 1917 г.

Администраторъ: Х. ПРОКОЛАНКИ.

РОДИТЕЛИ И УЧИТЕЛИ абонирайте дѣтската списание „БЪЛГАРЧЕ“

Излизе отъ печатъ и ще се разпраща вп. I съ избрано и поучително съдържание: 1) Пѣсень на българчето, стих. отъ В. Стояновъ; 2) Малката героиня, разказъ съ 3 картини; 3) Любовъ къмъ отечеството, съ карта на сегашнитѣ граници на България; 4) Добруджа стих. отъ Л. Бобевски, съ картини жители отъ добруджанско; 5) Мамо, дѣта? разказъ; 6) Г. С. Раковски. биография съ портретъ; 7) Заметреса въ София; 8) Народна пѣснь; за ломо майла не учи; 9) Гатапи и пословици; 10) За смъртта на Царица Елеопора, писмо съ картина, гроба при с. Босна. Списанието е достъпно за основнитѣ ученици и прогимназиститѣ. Абон. 4 л. Съ II кн. се изпраща и календарътъ за 1918 год. Всѣчко се изпраща до Б. А. Кожухаровъ, печатаръ, издатель въ сп. София, Раковска 90. Молявитъ се г. г. учителитѣ да явятъ съ пош. карта по колко кн. да имъ се изпращатъ

Печатница на фонда „Добруджа“ — Бабадагъ

Директоръ Драгомиръ Начовъ.